

## [P. N. Petersen (Røjlø).]

sige, at i den Kulturkamp, der stadig finder Sted mellem Dansk og Tysk i Sønderjylland, kan Danskheden med Lethed hævde sig i de Omraader, hvor der er tysksprogede kommunale Skoler, medens det er vanskeligt, hvor der er tyske Privatskoler, og Aarsagen er ganske simpelt den, at Kontrollen er lettere i de offentlige Skoler end i de private. Vi ser da ogsaa, at Skoledirektionerne med Amtsskolekonsulenterne i Tønder og Aabenraa Amter, hvor Tyskheden er stærkest, er afgjorte Modstandere af det foreliggende Lovforslag om at ophæve de tyske Kommuneskoler, og det er jo alligevel dem, der har bedst Overblik over de virkelige Forhold i saa Henseende. Jeg maa meget beklage, at Rigsdagsudvalgene paa Studierejsen i Sønderjylland ikke havde Lejlighed til at stifte Bekendtskab med de Synspunkter, som disse Skolemyndigheder nærer, men vi har dog den Trøst, at Medlemmerne af disse Skolemyndigheder alle som een staar som Underskrivere af den Henvendelse, som 40 kendte og højt ansete Sønderjyder har indsendt til den danske Rigsdag, og hvori de indtrængende advarer mod det Lovforslag, der her er til Behandling.

Tager vi den Betænkning, der er afgivet af Folketingsudvalget, er jeg enig med det ærede Medlem Hr. Jepsen Christensen i, at man just ikke kan sige, den er særlig oplysende, selv om den henviser til den af Kommissionen afgivne Betænkning og antyder, at en Kreds, som det hedder, af Enkeltpersoner i Sønderjylland har anbefalet, at de tysksprogede offentlige Skoler bibeholdes. Det burde have været en Selvfølge, at det skriftlige Materiale, som Folketingsudvalget har modtaget, var optrykt som Bilag til Betænkningen. Da det ikke er det, har Folketingsudvalget dermed unødigt bidraget til at sinke Landstingsudvalgets Arbejde, idet dette Materiale og andre nødvendige Oplysninger selvfølgelig maa fremskaffes. Det maa være saaledes, at Eftertiden kan se, hvad det er, der her foregaar.

Dernæst konstaterer Udvalgets Flertal — jeg maa atter bede den højtærede Formand om Tilladelse til at citere nogle faa Ord —

„Heroverfor staar aldeles sluttede og enstemmige Henvendelser til Udvalget fra sønderjyske Lærerkredse, Skolekommissioner og Skolenævn i By og paa Land, Sogneraadforeninger og Danske Samfund i Grænseegnene om ikke at opretholde tysksprogede offentlige Skoler.“

Ja, saaledes staar der i Betænkningen.

Hvor er det en elskelig Maade at sige det paa, for det gælder jo for enhver, at vi kan jo sagtens faa Vinden paa Ryggen, naar vi vender Ryggen til Vinden. En Kendsgerning er det i hvert Fald, at Udvalgene paa Rejsen til Sønderjylland slet ikke havde Lejlighed til at høre de Kredse, der støtter Mindretallets Opfattelse. Blandt Underskriverne af Henvendelsen til Folketingsudvalget findes Navne blandt den sønderjyske Skoles allerøverste Ledelse af Særklasser, af Skolenævn, af Biblioteksvæsen o. s. v., som ikke blev hørt af Udvalget. Jeg vil selvfølgelig ikke paastaa, at det var, fordi de delte Mindretallets Opfattelse. Jeg noterer blot denne Kendsgerning. Skoledirektionerne i Tønder og Aabenraa Amter fik tildelt den Opgave at sørge for Udvalgenes fysiske Behov, og de løste denne Opgave aldeles fortrinligt, men de havde ikke Lejlighed til at udtale sig om deres Syn paa den sønderjyske Skoleordning, skønt ingen tilnærmelsesvis havde saadanne Forudsætninger derfor som netop de. Jeg vil ikke paastaa, at det er, fordi alle Medlemmerne i de to Skoledirektioner hyldede Mindretallets Opfattelse. Jeg noterer blot denne Kendsgerning, og derfor synes jeg, det virker noget anstrengt, naar Folketingsudvalgets Flertal taler om sluttede og enstemmige Henvendelser. Alligevel vil jeg jo gerne tro, at der findes et betydeligt Flertal i den sønderjyske Befolkning, der deler Kommissionsflertallets og Udvalgsflertallets Opfattelse. Men hvordan kan det være anderledes, naar Vejlederne for den offentlige Mening, den dertil indrettede Presse, daglig har søgt at præparere Befolkningen med en bestemt Opfattelse. Befolkningen skal have en rimelig Tid til at danne sig et objektivt Skøn over Forholdene, men det er det, man fra visse Sider tilsyneladende ikke ønsker, da man har et saadant Jag med Gennemførelsen af dette Lovforslag. Hele dette Spørgsmaal er imidlertid saa alvorligt, at det ikke kan være afgørende, hvad Flertallet i Sønderjylland ønsker eller ikke ønsker. Det afgørende maa være, hvad der tjener vort fælles Fædreland bedst. Jeg for mit personlige Vedkommende kan kun lade mig lede af de Synspunkter, som jeg anser for at være rigtige, og ikke af andre.

Konklusionen af det, jeg her har sagt, er altsaa denne, at det Lovforslag, vi her behandler, er forfejlet i den foreliggende Skikkelse, psykologisk, nationalt og grænsepolitisk. En saadan Lovgivning vil virke modsat Hensigten. Lovforslaget maa underkastes en afgørende Ændring, hvis jeg for mit personlige Vedkommende og det Parti,